

Historia i Zabytki

1 Pałac Młynarza i młyn z XIX w.
 Obecnie siedziba muzeum w Koszalinie. Najwcześniejsza informacja o prawie do budowy pierwszego młyna znajduje się w akcie lokacyjnym Koszalina z 1266 r. Młyn istniał do 1601 r., kiedy podczas pożaru został poważnie uszkodzony. Później był wielokrotnie przebudowywany i modernizowany. Pod koniec XIX w. do młyna dobudowano Pałac Młynarza, który po II wojnie światowej był budynkiem administracyjnym zakładów zbożowych.
www.muzeum.koszalin.pl

2 Skansen Kultury Jamneńskiej
 Obok Pałacu Młynarza znajduje się zabytkowa zagroda rybacka z 1869 r., przeniesiona z Dąbek koło Darłowa. Wyeksponowane są tam zabytki kultury jamneńskiej i pomorskiej, związane z życiem codziennym i pracą dawnych mieszkańców podmiejskich wsi Jamno i Tabusz. W skansenie znajduje się stodoła z 1882 r. z wystawą poświęconą kuchni pomorskiej oraz warsztat szewski.

3 Zagroda Jamneńska
 Zrekonstruowana XIX-wieczna Zagroda Jamneńska, znajdująca się na osiedlu Jamno-Tabusz. Zagroda pozwala przenieść się w czasie i poznać unikatową kulturę jamneńską. Skansen złożony jest z zespołu budynków: chaty zbudowanej na podstawie zachowanych oryginalnych planów i przy użyciu autentycznych materiałów oraz nowoczesnej stodoły, w której znajduje się pracownia ceramiczna. W Zagrodzie prowadzone są warsztaty tematyczne skierowane do różnych grup wiekowych.
www.zagrodajamno.pl

4 Średniowieczne Mury Obronne
 Zbudowane pod koniec XIII w. tworzyły wokół Koszalina zamknięty pierścień o obwodzie 1600 m. Grubość muru u podstawy wynosiła 1,30 m, a wysokość sięgała do 7 m. Po wielkim pożarze miasta w 1718 r. mury stopniowo obniżano do wysokości 3 m. Uzyskany materiał wykorzystano do odbudowy miasta. Obecnie najdłuższy odcinek można zobaczyć pomiędzy ulicami Mickiewicza i Młyńska, a najwyższy, sięgający 6 m, przy ul. Marii Ludwicy.

5 Pocztownia
 Budynek neogotycki wzniesiony w 1884 r. jako siedziba Naczelnej Dyrekcji Poczty i Urzędu Pocztowego. Na dziedzińcu poczty znajdowała się także powozownia. Od 1803 r. funkcjonowała w Koszalinie stacja poczty konnej, która działała do 1911 r. W latach 1906-1908 wybudowano skrzydło wschodnie, co związane było z rozwojem komunikacyjnym regionu. W budynku poczty mieścił się również Urząd Budowy Telegrafu.

6 Ratusz
 Współczesny budynek ratusza został wzniesiony w 1962 r. Jest szóstą z kolei siedzibą władz miejskich w dziejach Koszalina. Rynek Staromiejski to centralny plac wytyczony w czasie średniowiecznej lokacji miasta. Na środku Rynku Staromiejskiego od XIII w. do XVIII w. wznoszono kolejne ratusze, aż do momentu wielkiego pożaru miasta w 1718 r. Od 1720 r. do 1945 r. następne siedziby władz miasta budowano w południowej pierzei rynku, niedaleko katedry. Rynek Staromiejski obecnie jest miejscem wypoczynku mieszkańców i turystów.
www.koszalin.pl

7 Muzeum Obrony Przeciwlotniczej im. płk. Stanisława Paszkiewicza
 Muzeum jest oddziałem Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie. Placówka prezentuje rozwój wojsk przeciwlotniczych od początków ich powstawania do czasów współczesnych. Przed budynkiem muzeum urządzono wystawę sprzętu artyleryjskiego, raketowego i radiolokacyjnego. W zbiorach muzeum znajdują się wiele unikatowych eksponatów broni palnej, a także archiwalia dotyczące działalności wojsk OPL.
www.muzeumsp.pl/muzeum-obrony-przeciwlotniczej

Architektura Sakralna

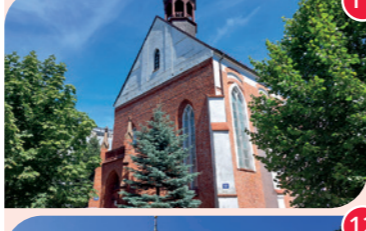
8 Katedra pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny
 Jeden z najstarszych zabytków miasta, wzniesiony w latach 1300-1333. Reprezentuje najczęściej spotykany na Pomorzu typ budowli – bazylikę z wydłużonym, zamkniętym trójbocznie prezbiterium, z wnętrzem sklepionym gwaździście i kwadratową, masywną wieżą. W ołtarzu głównym znajduje się 16 figur gotyckiego pentaptyku z 1512 r., ponadto w prezbiterium na belce tęczowej – krucyfik z końca XIV w. oraz witraże powstałe w latach 1914-1915. Kościół wyposażony jest w organy o barokowym brzmieniu z 1899 r. Najstarszym eksponatem w Katedrze jest umieszczona w kruchole pod wieżą chrzcielnica z XIII w.
www.katedrakoszalin.pl

9 Kościół pw. św. Józefa
 Zbudowany w neogotyckim stylu w 1869 r. dla wiernych parafii katolickiej. Do końca II wojny światowej był jedynym kościołem katolickim w Koszalinie. We wnętrzu zachowało się zabytkowe neogotyckie wyposażenie, m.in. witraże w prezbiterium i czternaście obrazów Drogi Krzyżowej z 1886 r.
www.katedrakoszalin.pl/historia-kościol-jozefa

10 Kaplica pw. św. Gertrudy
 Wzniesiona w 1383 r. poza murami miejskimi początkowo pełniła funkcję kaplicy szpitalnej, a następnie cmentarnej. W 1735 r. została zamieniona na skład amunicji miejscowego garnizonu. Na początku XX w. przywrócono kaplicy funkcje sakralne i poddano ją restauracji, odtwarzając pierwotny wygląd. Po II wojnie światowej budynek funkcjonował jako magazyn, później jako Mała Scena Bałtyckiego Teatru Dramatycznego. W 1999 r. kaplica została przekazana parafii ewangelicko-augsburskiej i do dziś pełni funkcje sakralne.

11 Cerkiew Prawosławna pw. Zaśnięcia Przenajświętszej Bogurodzicy
 Kościół powstał w XIII w. jako klasztor Cysterszek. W latach 1602-1609 został odbudowany przez księcia Franciszka I jako kościół zamkowy. Zniszczony w czasie wielkiego pożaru w 1718 r., dopiero 100 lat później przeszedł gruntowny remont i uzyskał obecną formę. W 1953 r. został przekazany prawosławnym mieszkańcom Koszalina i do dziś pełni funkcje sakralne.
www.cerkiewkoszalin.pl

12 Kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej
 Gotycki kościół na osiedlu Jamno jest jednym z najstarszych i najcenniejszych zabytków w Koszalinie. W 1278 r. istniał w Jamnie kościół, który został przekazany w dokumente fundacyjnym pod opiekę klasztoru Cysterszek w Koszalinie. Rozbudowany i przebudowany został w 1737 r. i w XIX w. Posiada liczne fragmenty barokowego zabytkowego wyposażenia z XVIII w. (ambona, chrzcielnica). Wewnątrz świątyni znajduje się strop z polichromią z motywami jamneńskimi. W 2018 r. przeprowadzono kompleksową renowację świątyni z odsłonięciem gotyckich struktur.
www.parafiamatkiatereszkalkuty.pl

Kultura i Rozrywka

13 Amfiteatr
 Wybudowany w 1973 r. Zadaszenie zaprojektował prof. inż. Jan Filipkowski z Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Koszalinie (obecnie Politechnika Koszalińska), a wykonano je w 1975 r. z okazji centralnych dożynek w Koszalinie. Obiekt został zmodernizowany w latach 2019-2021 m.in. dzięki współpracy z Neubrandenburgiem – miastem partnerskim Koszalina. Amfiteatr każdego roku zaprasza na festiwal kabaretowy „Kabaret”, festiwal rockowy „Generacja”, festiwal kulinarny „Ulica Smaków”, a także na koncerty, stand-upy, zloty foodtruckerów czy kino na leżakach.
www.ck105.koszalin.pl/amfiteatr

14 Domek Kata
 Kamienica gotycka z XV w. Stanowisko kata w średniowiecznym Koszalinie funkcjonowało od 1464 r. Egzekucje przeprowadzano na tzw. Górze Wisielców (dziś ul. Dąbrowskiego) oraz na rynku miejskim. Ostatnią egzekucję przeprowadzono w 1893 r. Do lat 30. XX w. kamienica służyła jako budynek mieszkalny rodziny kata. Od 1964 r. jest siedzibą Teatru Propozycji „Dialog”. Teatr ma w swoim repertuarze m.in. prezentacje poezji, recitale piosenki aktorskiej i poezji śpiewanej.
www.teatrdialog.pl

15 Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Juliusza Słowackiego
 Obiekt powstał w 1906 r. jako budynek parafialny ewangelickiej gminy wyznaniowej. W 1945 r. pełnił funkcję obozu przejściowego dla uciekinierów z Prus Wschodnich, przez kolejne dwa lata mieścił się tu szpital zakaźny dla wysiedlanych Niemców. W latach 1953-1958 funkcjonował jako dom widowiskowo-sportowy. Od 1958 r. jest siedzibą Bałtyckiego Teatru Dramatycznego. W latach 2007-2008 teatr został gruntownie odnowiony. BTD jest organizatorem jednego z najważniejszych polskich festiwali teatralnych – Koszalińskich Konfrontacji Młodych „m-teatr”.
www.btd.koszalin.pl

16 Filharmonia Koszalińska im. Stanisława Moniuszki
 Budynek powstał w 2013 r. Filharmonia jest siedzibą Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Koszalińskiej im. Stanisława Moniuszki, która jest najstarszą, powstałą w 1956 r., instytucją kultury na Pomorzu Środkowym. Filharmonia Koszalińska organizuje około 140 koncertów rocznie, z czego połowę stanowią koncerty symfoniczne. Jest również organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Organowego, największej tego typu imprezy w Polsce. Festiwal odbywa się niustannie od 1967 r. i jest jednym z trzech najstarszych w kraju.
www.filharmoniakoszalinska.pl

17 Obserwatorium Astronomiczne
 Obserwatorium w Koszalinie rozpoczęło działalność 1 września 2016 r. Można tutaj prowadzić obserwacje nieba zarówno w dzień, jak i w nocy. Obserwatorium wyposażone jest m.in. w 5,5-metrową kopułę astronomiczną, skomputeryzowany teleskop i teleskop do obserwacji Słońca. Posiada także cztery stanowiska komputerowe, pozwalające na realizację warsztatów z astronomicznych badań obserwacyjnych, astrofotografii oraz zaawansowanej obróbki zdjęć astrofotograficznych.
www.pm.koszalin.pl/obserwatorium
www.facebook.com/ObserwatoriumAstronomiczne

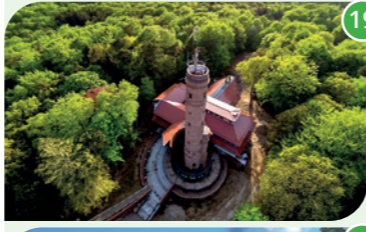
Sport i Rekreacja

18 Park Wodny
 Park Wodny to jeden z najnowocześniejszych i największych aquaparków w regionie. Obiekt znajduje się u podnóża Góry Chełmskiej, w otoczeniu lasu i terenów zielonych. W strefie rekreacyjnej Parku Wodnego znajduje się sześć basenów, z których dwa umiejscowione są na zewnątrz. Strefa rekreacji oferuje mnóstwo atrakcji, m.in. mierzącą 176 m długości zjeżdżalnię Anakonda. W obrębie parku korzystać można z bogato wyposażonej strefy saun. Na terenie kompleksu znajdują się również siłownia, strefa zabiegów spa i restauracja.
www.aquapark.koszalin.pl

21 Statek „Julek”
 Statek „Julek” kursuje z przystani na osiedlu Jamno do Mielna i Unieścia. Rejs odbywa się przez jezioro Jamno, które zajmuje dziewiąte miejsce pod względem powierzchni w Polsce. Podczas jednego kursu statek może zabrać na pokład 110 pasażerów, a także wózki inwalidzkie i rowery. „Julek” ma napęd hybrydowy i jest bardzo cichy. Informacje dotyczące kursów dostępne są na stronie Miejskiego Zakładu Komunikacji w Koszalinie.
www.mzk.koszalin.pl/julek

19 Góra Chełmska, wieża widokowa na Krzyżance
 Masyw Góry Chełmskiej został ukształtowany przez lodowiec około 120 000 lat temu. Najwyższym szczytem jest Krzyżanka o wysokości 136,2 m n.p.m. Na szczytcie zlokalizowane jest Sanktuarium Matki Bożej Trzykróć Przedziwnej oraz wieża widokowa o wysokości 31,5 m. Po wejściu na szczyt wieży można zobaczyć panoramę miasta i okolic, aż po Bałtyk. Przez Górę Chełmską przechodzą szlaki turystyczne, np. Niebieski Szlak Porwanego Księcia, Żółty Szlak Pętla Tatrzańska czy Pomorska Droga św. Jakuba. Wytyczono tu liczne trasy piesze, rowerowe, ścieżki edukacyjne, a chwilę odpoczynku zapewniają polany rekreacyjne. U podnóża góry znajduje się park linowy.
www.sanktuarium-koszalin.pl

22 Parki miejskie
 W Koszalinie tereny zielone zajmują około 40% powierzchni. Miasto dysponuje dziewięcioma parkami miejskimi i 34 zieleńcami. W centrum znajduje się zabytkowy Park im. Książąt Pomorskich, gdzie rosną najstarsze drzewa Koszalina i wiele z nich jest pomnikami przyrody. Park posiada staw z Wyspą Łabędzi, liczne alejki i fontanny. W Koszalinie znajdziemy także obszary chronione i rezerваты: Rezerwat Jezioro Lubiatowskie im. profesora Wojciecha Górskiego, Rezerwat Bielica oraz Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Wąwozy Grabowe”.

20 Koszalińska Kolej Wąskotorowa
 Kolej, uruchomiona 1 listopada 1898 r. – to jedna z najstarszych atrakcji Koszalina, która obecnie jest zarządzana przez Towarzystwo Koszalińskiej Kolei Wąskotorowej. Kursuje na trasie Koszalin-Manowo i Koszalin-Rosnowo. W Rosnowie można skorzystać z plaży, siłowni plenerowej, ogniska i placu zabaw dla dzieci. W 2021 r. uruchomiono i naprawiono zabytkową lokomotywę parową Px48-3910, tzw. Zośkę.
www.waskotorowka.koszalin.pl

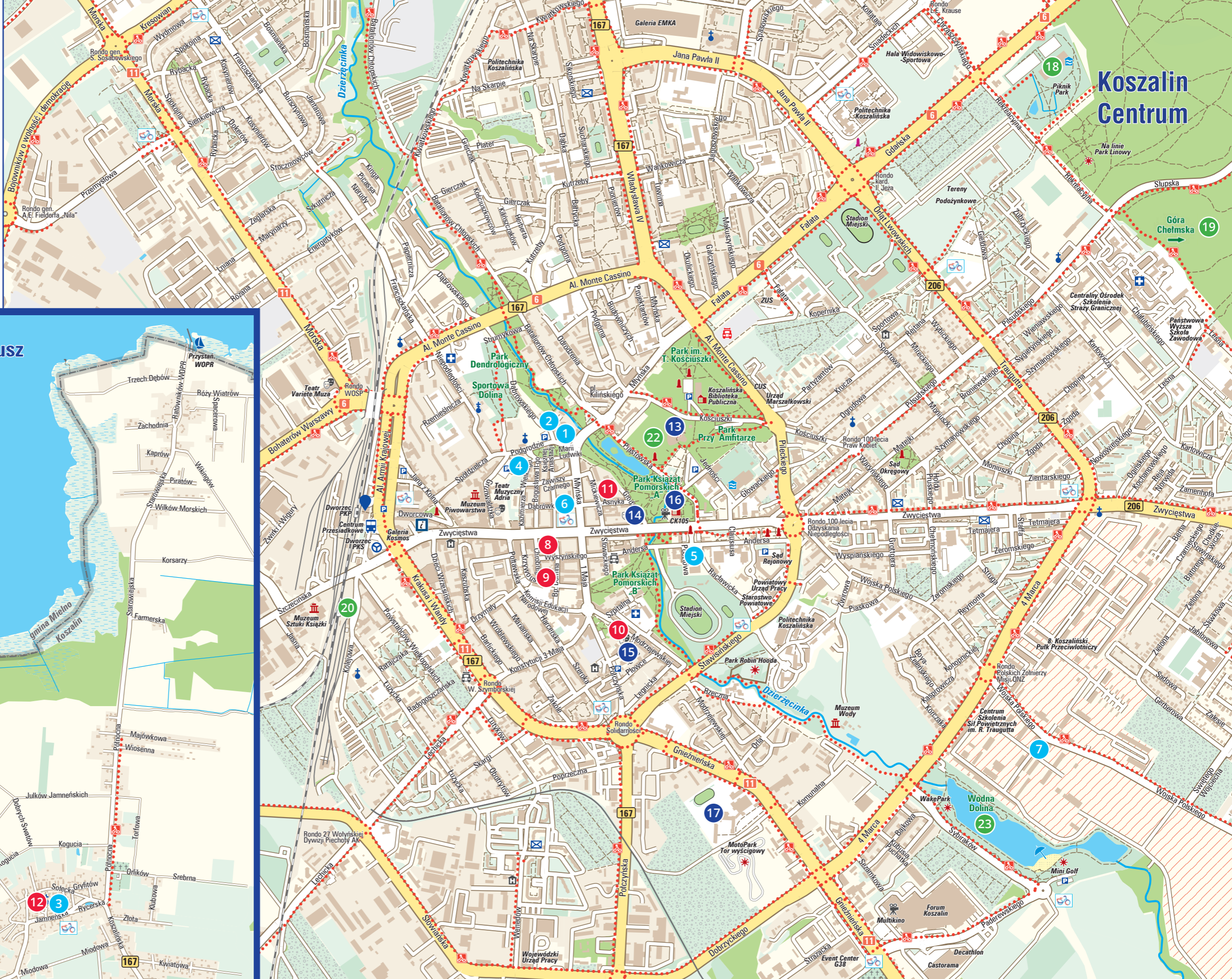

23 Wodna Dolina
 Zalew na rzece Dzierżęcince jest atrakcją dla osób lubiących aktywnie spędzać czas. Znajduje się tutaj plaża miejska – ze strzeżonym w sezonie letnim kąpieliskiem, boisko do siatkówki, siłownia plenerowa, pole do minigolfa i plac zabaw. W sezonie letnim skorzystać można z trampoliny i zamku dmuchanego. Wakepark Koszalin (Wakeboarding), z wypożyczalnią sprzętu i obsługą instruktorską, zapewnia sportowe wrażenia dzięki wyciągowi dwuosłupowemu. Znajdują się tu także punkty gastronomiczne, zaplecze sanitarne oraz bezpłatny parking.

LEGENDA

0 200 400 m

- Teatry, kina, hotele
- Plaże, baseny kryte, przystanie
- Policja, straż pożarna
- Szpitale, informacja turystyczna
- Kościoły, cerkwie
- Muzea, inne zabytki
- Atrakcje turystyczne, pomniki
- Poczty, parkingi
- Dworzec PKP, PKS, Centrum Przesiadkowe
- Ścieżki rowerowe
- Stacje KRM

Koszalin Centrum

Osiedle Jamno-Łabusz

Jezioro Jamno

0 200 400 m